

munerne i Landet til en Deeltagelse i et Lovgivningsværk, der vel var af en ganske local Betydning og ikke greb dybt ind i Livsforholdene, men som netop af den Grund syntes mig at være meget egnet til at udvikle Eftertanke og Selvstændighedsfølelse hos de Mænd, der havde at raade over Communens Sager. Derfor syntes det mig, at Tanken i Lovens Bestemmelser, som gik ud paa, at Kommunen selv skulde være istand til at forme en Vedtægt, hvorved der gaves Regler for Bestyrelsen af visse Anliggender, som havde en communal Interesse, var smuk, hensigtsmæssig og fortjente Bifald og Understøttelse af Rigsdagen. Jeg vil ikke sige, at Bencøvnelsen „Sundhedsvedtægt“ var meget heldig. Det var Tanken, at Bestemmelserne i disse Vedtægter væsentligt skulde have for Sie at befordre Sundhedsstanden, men det var ikke alene det, man skulde opnaae, thi Om sorgen for Reenlighed og Orden, for at Gadekærene ikke blive tilsmudsede af Spildevand o. s. v., er vel begrundet i Sundhedshensyn, men tillige i et andet Politihensyn. Det er en Orden, som maa findes i enhver Commune, hvor Beboerne skulle føre et tilfreds Liv, og det er altsaa rigtigt, at Communerne kunne deeltage i en Ordning af disse Forhold. Jeg siger altsaa, at der her for alle Communer i Landet er givet Myndighed til Deeltagelse i en Lovgivningsvirksomhed, hvis Udbytte er af den Veskaffenhed, at det kaldes Vedtægter, og dette er jo ikke et eneste Tilfælde, thi lignende Forhold have navnlig efter den Tid udviklet sig meget. De Herrer ville saaledes see, at der for Hovedstaden er givet en communal Vedtægt, som omfatter langt flere Forhold; der er senere ved Lov af 11te Februar 1863 bestemt, hvorledes en Politivedtægt skulle kunne affattes for Landet; der er endvidere for de forskjellige Kjøbstæder i Landet paa forskjellig Maade givet saadanne Forholdsregler om Vedtægter, og i § 30 i det Rigsdagen foreliggende Udkast til Lov om Kjøbstadcommunernes Styrelse ere disse Bestemmelser ogsaa netop meget tydeligt samlede. Spørge vi nu, hvorledes alle de Vedtægter ere, hvormed vor Lovgivning hidtil har beskjæftiget sig, hvorledes de frembringes, og hvorledes det for-

holder sig med deres Bestaaen, vil det sees, at de alle fremkomme paa den Maade, at der gjøres et Forslag fra vedkommende Communalbestyrelse, at dette Forslag dernæst bliver behandlet af vedkommende Autoriteter, og derefter af vedkommende Minister bliver enten bekræftet eller med visse Ændringer forelagt Communalbestyrelsen; kort sagt, der finder en Forhandling Sted om Forslaget, men endelig faaer det vedkommende Ministers Bekræftelse, og det er da Lov for den Commune, for hvilken det gjælder; det kan da kun forandres, naar Kommunen og vedkommende Minister derom blive enige. Der maa jo imidlertid være en Grund til disse Bestemmelser. Hvorfor har man ikke sagt: Denne Sanction af Ministeren behøves ikke? Eller hvorfor har man ikke i alt Fald sagt: Naar vedkommende Commune ikke er tilfreds med Vedtægten, kan den melde Ministeren det, og dermed falder Vedtægten bort? Dette troer jeg har en overmaade god Grund, nemlig den, at man antager, at Vedtægten er en nyttig og nødvendig Foranstaltning, og at man derfor ikke vil ud sætte den for alle de Ulemper, som flyde af en Vælsen og Baghæb i Lovgivningen. Naar vi for hele Landets Lovgivning have saadanne Bestemmelser, som at alle de tre Dele af den lovgivende Magt skulle være enige i enhver Forandring, er det jo netop, fordi vi ønske en vis Stabilitet og en vis Fasthed i Lovgivningen, saaledes at ikke en forbigaaende Stemning, en Stemning af mindre indgribende Betydning skal kunne besvirke, at vi gjøre Stridt, som vi senere fortryde. Naar vi altsaa fastsætte en Vedtægt og sige, at, naar den først er bleven stadsfæstet, staaer den, indtil begge de to Magter, som have været virksomme ved dens Vedtagelse, blive enige om at forandre den, bethyder dette det Samme, nemlig at ikke en flygtig Stemning hos en af disse Autoriteter skal gjøre sig gjældende og omstøde det Bestaaende. Jeg troer, at det overalt er erkjendt, at saadanne Bestemmelser ere nødvendige, naar et Lovgivningsarbejde skal kunne gaae regelmæssigt og stabilt for sig og bære Frugter for dem, som skulle leve under det. Idet det foreliggende Forslag derfor gaaer ud paa, at disse smaa Love hvert Aars Januar Maaned fuld-